

YEREL SİYASET VE PARADİGMA DEĞİŞİMİ

Yerel siyaset, tanımlanmasında mutabakat bulunmayan bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Bir konunun doğru anlaşılabilmesi için elbette kavramsal olarak ortak bir tanımlamaya ihtiyaç bulunmaktadır. Biz bu yazımızda yerel siyaset kavramına bir tanım yapma iddiasında değiliz fakat, tanım nasıl olursa olsun, sonuçta bu kavramın ihtiva ettiği değerler ve model bizler için önem kazanmaktadır.

Yerel siyaseti mekansal olarak sınırladığımızda yani sadece kent yönetimi olarak algılandığımızda, karşımıza önemli bir handikap çıkacaktır. Bu da, yerel siyasetin kendisine biçilen sınırlar çerçevesinde etkin olabilme zorunluluğudur. Bu çerçeve ise genel siyaset tarafından belirlenecektir. Yani, genel siyaset, yerel siyaseti etkiler iken, yerel siyasetin genel siyaseti etkilemesi ya söz konusu olmayacak veya bu etki son derece sınırlı kalacaktır. Oysa, kainat dengeler üzerine bina edilmiştir. İster fiziki, ister sosyo-kültürel olsun, dengenin olmadığı durumlarda karmaşa ve olumsuzlukların yaşanması kaçınılmazdır. Öyle ise, yerel siyaset, sadece yereldeki karar ve uygulamalarla sınırlı görülmemeli; genel siyaseti etkilemesi de önemsenmelidir.

Yerel siyasetin gelişimi, onun için uygun hukuki zeminin sağlanması ve aynı zamanda yerel siyaset aktörlerinin de bu zeminde sağlıklı ve etkin çalışmaları gerçekleştirecek donanımda olmalarını gerektirir. Hukuki yapının, yani hukuk devleti anlayışının gelişmediği ülkelerde yerel siyasetin gelişmesini beklemek mümkün değildir. İnsanların fikir ve eylem hürriyetlerinin kısıtlandığı ve hatta tehdit altında olduğu ortamlarda aktif siyaset mümkün değildir.

Hukuki çerçevenin oluşturulmasının, potansiyel yerel siyasetin önünü açma misyonunun yanı sıra, teşvik edici yönü de bulunacaktır. Çünkü, toplumda belli bir talep potansiyeline ulaşmamış alanlarda hukuki düzenleme yapıldığında, daha düne kadar böyle bir talebi olmayanların da talep ettikleri görülmektedir.

Yerel siyaset aktörlerinin kişisel gelişimi çok önemli olmakla beraber, burada bir çatışma da söz konusudur. Yerel siyaset geliştikçe mi yerel aktörler gelişir, yoksa yerel aktörler geliştikçe mi yerel siyaset gelişir. Doğrusu burada iki taraflı bir etkileşim söz konusu olmaktadır. Dolayısıyla, yerel aktörlerin kişisel yetersizliği olsa da yerel siyasetin önü açılmalıdır. Yaşanacak süreç, kişisel gelişimi de beraberinde getirecektir.

Yerel siyaset konusunda en önemli problem bizce, paradigma sorunudur. Bakış açılarımızı değiştirmek zorundayız. Halkına, insanına güvenmeyen, onlar adına bizim daha doğru karar alacağımıza inanan değerlendirmelere sahip olduğumuz sürece, "yerel siyasetin gelişiminin çok önemli ama bu gün için şartların yetersiz olduğu (!)" çerçevesinde bol sayıda mazeret üretebiliriz. Çünkü, aslında niyetimiz yoktur. Halk arasında güzel bir anlatım vardır. Geline oyna demişler, o da "yerim dar" demiş. Bunun üzerine yerini genişletmişler ve "hadi oyna" demişler. Bu sefer de gelin, "yenim (Elbisem) dar" demiş. Oynamaya niyeti olmayan gelin gibi, bizim de siyasette yereli güçlendirmeye gönlümüz yoksa, bahanemiz çok olacaktır.

Merkezden hareketle yereli şekillendirme, insanları, toplumu belirli dar-elit kadrolar eliyle yönetme sevdamız var olduğu, bireyin kendi sorumluluğunu kuşanması durumunda daha sağlıklı kararlar alabileceğine inanmadığımız sürece, yerel siyaset sadece "dostlar alışverişte görsün" kabilinden oyalanmalardan öteye gidemeyecektir.

Biz kendi dar bakış açımızda ısrar etmeye devam etsek bile, istesek de istemesek de değişime ayak uydurmaya mecbur kalacağız. Dünyada siyaset yapısı köklü değişime uğramaktadır. Artık siyaset devlet merkezli olmaktan hızla uzaklaşmakta, toplum ve birey odaklı siyaset tarzı geliştirilmekte ve yaygınlaşmaktadır. Toplum ve birey merkezli siyaset de, yereli, yerelleşmeyi kaçınılmaz kılmaktadır. Siyaset, yerel talepleri genel yapı içerisinde bir bütünün uyumlu parçası olarak entegre edebildiği sürece başarılı olabilecektir. Bunun için de, yerel siyasi aktörlerin genel siyaset içerisinde etkin olabilmelerine imkan sağlanmalıdır.

Ülkemizde özellikle Ak Parti'nin doğması ve iktidar olması (ki çok kısa bir sürede gerçekleşmiştir) aslında yerel aktörlerin genel siyasete girdiğinde toplumsal kabulün ne denli geniş olabileceğini bizlere göstermektedir. Yerel siyasette etkin ve başarılı olan sayın Erdoğan, genel siyasete girdiğinde yereldeki referansını çok iyi değerlendirebilmiştir. Buna karşılık,

Özellikle son çeyrek yüzyıl incelendiğinde yerel siyasette başarılı olamayan partilerin bu başarısızlıkları sebebi ile genel siyasette de hızlı bir erozyona uğradıkları gözlemlenmektedir.

Bizim siyasette sahip olduğumuz paradigmalarımız aynı zamanda vizyonumuzu da belirlemektedir. Yani, insan ve toplum yaşamını ilgilendiren konularda arzu edilen bir gelecek tahayyl ve bu geleceğe ulaşmak için izleyeceğimiz politikaları, stratejileri, bizim paradigmalarımız oluşturacaktır.

Bizler "halka rağmen halk için mi", "halkla beraber halk için mi" alışma yapacağız? EĐer cevabımız ikinci Őık ise, bu durumda yerel siyasetin önünü açmak, onun hem yerel düzeyde karar ve uygulamalara etkin katılımını sağlamak ve hem de genel siyaset içerisinde de etkin olabilmesini sağlamak zorundayız.

Saygılarımla.

*** Yerel Siyaset Dergisi Ocak 2006 Sayısında yayınlanmıştır.**